

Sygn. akt V ACa 197/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Roman Kowalkowski
Sędziowie:	SA Katarzyna Przybylska del. SSO Teresa Karczyńska - Szumilas (spr.)
Protokolant:	stażysta Ewelina Gruba

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2016 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w G. przeciwko E. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 29 września 2015 r. sygn. akt VIII GC 317/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. (pierwszym) o tyle tylko, że poczynając od dnia 1 stycznia 2016r. zasądza od pozwanej na rzecz powoda odsetki umowne w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych w stosunku rocznym w miejsce odsetek w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP;

II. w pozostałym zakresie apelację oddala;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

V ACa 197/16

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. w G. domagał się zasądzenia od pozwanej E. D. kwoty 128.978,06 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym od 7 stycznia 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów sądowych

Powód wskazał w uzasadnieniu, że pozwana posiada wobec niego wymagalne zadłużenie z tytułu kredytu, na które składa się niespłacony kapitał w kwocie 99.946, 07 zł, umowne odsetki kapitałowe w kwocie 8.686,73 zł, odsetki za

zwłokę za okres od 15 czerwca 2012r. do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych w kwocie 20.315,26 zł oraz opłaty - 30 zł.

Sąd Rejonowy (...) w L. wydał w dniu 14 kwietnia 2014r. nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i kwestionując zasadność roszczenia oraz jego wysokość oraz wskazując, że nigdy nie zawarła z powodem umowy o kredyt określonej w art. 69 ustawy Prawo bankowe, zaś z ostrożności procesowej podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia z umowy rachunku bankowego.

Wyrokiem z 29 września 2010r. Sąd Okręgowy w B. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 128.978,06 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 7 stycznia 2014r. do dnia zapłaty oraz obciążył pozwaną kosztami procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwana prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...)w Ż. zawarła w dniu 14 maja 2009r. z powodem Umowę kompleksową pakietu (...) przewidującą możliwość korzystania przez nią z usług bankowych przewidzianych w (...)przedmiotowej umowy, m.in. z rachunku bankowego, karty debetowej, karty obciążeniowej i limitu debetowego. W dniu 26 stycznia 2012r. strony zawarły kolejny aneks do umowy o charakterze restrukturyzacyjnym, na mocy którego pozwana uznała dług w kwocie 116.662,96 zł i zobowiązała się do jego spłaty w 24 ratach w sposób określony w aneksie. Pozwana nie wywiązała się z warunków umowy, zaś powód pismem doręczonym jej w dniu 23 września 2013r. wezwał ją do spłaty zadłużenia.

Sąd Okręgowy wskazał, że wysokość zadłużenia pozwanej potwierdza wyciąg z ksiąg Banku (...) z 6 stycznia 2014r.; składa się na nie niespłacony kapitał w kwocie 99.946, 07 zł, odsetki umowne w kwocie 8.686,73 zł za okres od 15 czerwca 2012r. do dnia 25 października 2013r., odsetki karne od 15 czerwca 2012r. do dnia wystawienia wyciągu w kwocie 20.315,26 zł oraz opłaty - 30 zł.

Sąd Okręgowy wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dokumentów prywatnych, w tym wyciągu z ksiąg bankowych powoda. Okoliczności wynikających z tych dokumentów pozwana, w ocenie Sądu Okręgowego, skutecznie nie zakwestionowała; pozwana nie wykazała aby faktycznie spłaciła zadłużenie lub jego część, nie podjęła w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej poza zanegowaniem mocy dowodowej dokumentów złożonych przez powoda.

Sąd Okręgowy przytaczając treść art. 69 ust.1 ustawy Prawo bankowe oraz art. 725

k.c. zważył, że umowy przewidujące świadczenie przez bank usług limitu zadłużenia na koncie osobistym nie tworzą nowej kategorii czynności banku, a umowy na podstawie których usługi te są świadczone nie są odrębną kategorią umów zawieranych w obrocie bankowym. W każdym przypadku takich umów mamy do czynienia z odrębną umową rachunku bankowego oraz umową kredytu lub pożyczki i ewentualnie inną jeszcze umową. Umowa kompleksowej obsługi klienta przez bank zawiera w sobie kilka różnych usług, które bank zobowiązuje się świadczyć wobec klienta; usługa limitu zadłużenia na koncie nie może funkcjonować samodzielnie, jednak nie stanowi jednej umowy wraz z usługą prowadzenia konta osobistego.

Sąd Okręgowy zważył, że pozwana zakwestionowała zawarcie z powodem umowy kredytowej, ale nie przeczyła jednocześnie faktowi zawarcia z powodem Umowy kompleksowej (...), zaś próbując podważyć powołane przez powoda dowody nie zdołała zaoferować żadnych środków dowodowych, w tym choćby potwierdzeń dokonanych spłat czy dowodu z opinii biegłego na okoliczność weryfikacji poprawności wyliczenia przez powoda dochodzonego zadłużenia. Jednocześnie pozwana w niekwestionowanym dowodzie w postaci aneksu z dnia 26 stycznia 2012r. uznała w całości i bezwarunkowo dług w kwocie 116.662,96 zł i zobowiązała się do jego spłaty w 24 ratach w sposób określony w aneksie poprzez co doszło do uznania właściwego.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia wskazał Sąd Okręgowy, iż skoro dochodzone przez powoda roszczenie nie wynika ze stosunku rachunku bankowego to nie znajduje do niego zastosowania dwuletni okres przedawnienia wskazany art. 731 k.p.c, a ogólny przepis art. 118 k.c.; uwzględnić także należy przerwanie biegu przedawnienia roszczenia przez jego uznanie, zaś biorąc pod uwagę datę wypowiedzenia umowy - 30 dni od daty doręczenia pozwanej pisma wypowiadającego umowę , tj. 26 października 2013r. wniesienie pozwu nastąpiło przed upływem dwóch lat od tej daty.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł z mocy art. 481 k.c., zaś o kosztach procesu rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik.

Apelacją od wyroku Sądu Okręgowego w B. wywiodła pozwana zaskarżając go w całości oraz zarzucając naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 i art. 253 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że dług pozwanej wobec powoda w świetle wyciągu z ksiąg bankowych powoda wynosi 128.948,06 zł, podczas gdy z przedstawionego przez powoda wyciągu do rachunku nr (...) za okres od 18 maja 2009r. do 16 października 2012r. wynika, że wynosi on 0,82 zł oraz naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w zw. z art. 253 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że pozwana powinna udowodnić, jakie jest wyliczenie należnej powodowi kwoty, pomimo faktu że przedłożony wyciąg do rachunku nr (...) za okres od 18 maja 2009r. do 16 października 2012r. wskazuje zadłużenie odmiennie od wyciągu z ksiąg bankowych.

Skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, ewentualnie uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca podkreśliła, że nigdy nie zawarła z powodem umowy kredytu oraz że umowa taka nigdy nie została przez powoda wykonana, zaś to wnoszący pozew powinien udowodnić twierdzenia go uzasadniające.

Wskazała także skarżąca, że wyciąg z ksiąg bankowych jako dokument prywatny nie korzysta z domniemania prawdziwości zawartych w nim twierdzeń.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Zaskarżony wyrok podlegał zmianie, choć zarzuty podniesione w apelacji pozostawały niezasadne.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia stanu faktycznego sprawy, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i uznaje za własne, zatem nie zachodzi potrzeba ich ponownego przytaczania.

Odnosząc się do zarzutu skarżącej naruszenia art. 233 i art. 253 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że dług pozwanej wobec powoda w świetle wyciągu z ksiąg bankowych powoda wynosi 128.948,06 zł, podczas gdy z przedstawionego przez powoda wyciągu do rachunku nr (...) za okres od 18 maja 2009r. do 16 października 2012r. wynika, że wynosi on 0,82 zł w pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może zostać skutecznie przedstawiony przez wykazanie, że Sąd I instancji popełnił błędy w ocenie dowodów, naruszył zasady logicznego rozumowania czy doświadczenia życiowego; konieczne pozostaje przy tym jednocześnie wskazanie konkretnych dowodów, których zarzut taki dotyczy. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania po wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału dowodowego. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a ponadto powinna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zarówno w literaturze jak i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się także, że powyższa ocena musi być oparta na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego materiału dowodowego, przez co należy rozumieć uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych środków dowodowych, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności.

Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. może zostać uwzględniony jedynie w przypadku wykazania jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając, a także w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. IICKN 817/00, publ. LEX 56906). Natomiast nie czyni zarzutu tego skutecznym przedstawianie przez skarżącego własnej wizji stanu faktycznego w sprawie, opartej na dokonanej przez siebie odmiennej ocenie dowodów, a nawet możliwość w równym stopniu wyciągnięcia na podstawie tego samego materiału dowodowego odmiennych wniosków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. sygn. akt II CKN 817/00, publ. LEX nr 56906, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r. sygn. akt IV CKN

970/00, publ. LEX nr 52753).

W istocie saldo końcowe wykazane na złożonych przez powoda wyciągach z rachunku bankowego pozwanej wynosi - 0,82 zł, jednakże z wyciągów tych wynika także, że w dniu 27 stycznia 2012r. dokonano przeksięgowania wierzytelności z tego rachunku w kwocie 117.729,31 zł oraz przeniesiono to zobowiązanie na rachunek (...). Operacja ta wynikała z § 2 ust. 2 Aneksu nr (...) do aneksu nr (...) / (...) do Umowy kompleksowej (...) zawartego przez strony w dniu 26 stycznia 2012r., dotyczącego spłaty wykorzystanego przez pozwaną limitu debetowego.

Skarżąca zarzuciła także naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 253 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że pozwana powinna udowodnić, jakie jest wyliczenie należnej powodowi kwoty, pomimo faktu że przedłożone wyciągi do rachunku pozwanej wykazują zadłużenie odmiennie od wyciągu z ksiąg bankowych. Wbrew twierdzeniom skarżącej Sąd I instancji nie obciążył pozwanej obowiązkiem wykazania wysokości wierzytelności dochodzonej przez powódkę; uznając że powódka za pomocą złożonych dokumentów prywatnych istnienie oraz kwotę wierzytelności służącej jej wobec pozwanej udowodniła Sąd Okręgowy wskazał, że pozwana nie zdołała zaoferować żadnych środków dowodowych próbując podważyć dowody przedstawione przez powoda. Jednocześnie wobec przeniesienia zobowiązania ciążącego na powódce na inny rachunek bankowy nie zachodzi wskazywana przez skarżącą sprzeczność pomiędzy przedmiotowymi wyciągami z rachunku bankowego, a wyciągiem z ksiąg bankowych powoda. Słusznie wskazuje jednocześnie skarżąca, że wyciąg z ksiąg bankowych pozostaje dokumentem prywatnym oraz korzysta jedynie z domniemań właściwych dla takiego dokumentu, jednakże stwierdzenie to nie czyni zasadnym wniosku, że powód dochodzonego roszczenia nie wykazał, zwłaszcza że pozwana kwestionowała jego istnienie wskazując przede wszystkim, że nie zawarła z powodem umowy kredytu i nie zaciągnęła z tego tytułu jakiegokolwiek zobowiązania.

Prawidłowa analiza stosunku pomiędzy stronami jakiej dokonał Sąd Okręgowy daje pełne podstawy do stwierdzenia, wbrew ocenie pozwanej, że dochodzone od niej roszczenie nie pozostaje bezpodstawne.

Z § 1 ust. 10 Aneksu nr (...) do aneksu nr (...) / (...) do Umowy kompleksowej (...) wynika, że w chwili zawierania umowy zadłużenie przeterminowane oprocentowane było odsetkami stanowiącymi 4 - krotność stopy kredytu lombardowego NBP, przy czym zgodnie z (...) oprocentowanie to nie mogło przekraczać stopy odsetek maksymalnych określonych w ustawie. Skoro zaskarżonym wyrokiem zostały zasądzone na rzecz powoda odsetki od zasądzzonego roszczenia do dnia zapłaty, to nie mogły one przekraczać maksymalnych odsetek umownych w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych w stosunku rocznym wskazanych art.

Wobec powyżej okoliczności zaskarżony wyrok podlegał zmianie jedynie we wskazanej nieznaczącej części z mocy art. 386 § 1 k.p.c., zaś apelacja w pozostałym zakresie oddaleni z mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono z mocy art. 98 § 1 i 3 i 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 ust.

1 i 2 i § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 38 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb

Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U2013.461 ze zm.).